

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 110/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. S. T., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. T. ml., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 Co 56/2009-81 z 27. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. S. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2011 doručená sťažnosť Ing. S. T., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. T. ml., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 56/2009-81 z 27. januára 2011.

Predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 40 C 32/2007 a krajským súdom vedeného pod sp. zn. 4 Co 56/2009 je rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, a to Katastrálnym úradom v K., Správou katastra K., ktorý podľa názoru sťažovateľa v rozpore s § 34 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov zbavil sťažovateľa vlastníckeho práva k v žalobe označeným nehnuteľnostiam, keď v júli 2004 zistil, že nie je zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností, ale ako vlastník je evidovaná obchodná spoločnosť E., s. r. o., na základe právoplatných rozsudkov v súdnych konaniach, v ktorých nebol účastníkom konania, napriek tomu, že v čase rozhodovania súdu už bol vlastníkom predmetných nehnuteľností.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«V mesiaci júl 2004 nájomcovia, ktorí užívali tieto nehnuteľnosti, oznámili sťažovateľovi, že mu neuhradia nájomné z dôvodu, že nie je ich vlastníkom. Taktiež mu oznámili, že tieto nehnuteľnosti budú predmetom dražby, ktorá sa uskutoční na exekútorskom úrade Ing. Bc. S. B. Z toho dôvodu sťažovateľ overoval uvedenú skutočnosť a zistil, že táto dražba sa má konať dňa 19. 08. 2004 na uvedenom exekútorskom úrade v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 0538/2001 v právnej veci oprávneného: E., Nemecko proti povinnému: E., s. r. o. K..., (ďalej len „povinná“).

Vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam sťažovateľ preveroval lustrovaním v evidencii katastra nehnuteľností vedenom Správou katastra K. Zistil, že v katastri nehnuteľností je ako vlastník týchto nehnuteľností zapísaná povinná, pričom titulom zápisu vlastníckeho práva boli rozsudky Okresného súdu Košice I č. k. 17 C 951/99-118 zo dňa 18. 02. 2004 a č. k. 17 C 940/99-148 zo dňa 18. 02. 2004, ktoré nadobudli právoplatnosť 05. 04. 2004.

Sťažovateľ nebol účastníkom konaní vedených na Okresnom súde Košice I... a o týchto konaniach nemal nijakú vedomosť. Účastníkmi vyššie uvedených konaní bola

povinná ako žalobkyňa a Ing. P. L. – G. ako žalovaný (ďalej len „žalovaný“). Ako to vyplýva z predmetných rozsudkov, žalovaný sa v konaní nebránil a voči rozsudkom sa neodvolal. ...

Vo výrokovej časti uvedených rozsudkov súd vyriekol neplatnosť kúpnopredajných zmlúv, ktorými sa predmetné nehnuteľnosti previedli z povinnej na žalovaného a zároveň súd určil vlastnícke právo v prospech povinnej. ...

Sťažovateľ v odvolaní uviedol, že predmetné rozsudky boli vydané v konaniach o neplatnosť právneho úkonu. Z rozsudkov vydaných v týchto konaniach však nevyplýva, že by nimi bolo vyrieknuté, že právne úkony, na základe ktorých žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam sú neplatné. V danom prípade nie je možné súhlasiť s právnym názorom prvostupňového súdu, že Správa katastra K. bola v zmysle ustanovenia § 36 Katastrálneho zákona povinná zapísať vlastnícke právo v prospech pôvodného vlastníka a tým bez ďalšieho odňať žalobcovi jeho vlastnícke právo. Podľa § 36 ods. 1 Katastrálneho zákona je správa katastra povinná okrem iného posúdiť, či predložená listina je okrem iného aj „bez iných zrejmych nesprávností“. Podľa § 36 ods. 2 Katastrálneho zákona vykoná správa katastra záznam v prípade „ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu“. Z týchto ustanovení vyplýva, že Správa katastra K. mala pred vykonaním záznamu vlastníckeho práva skúmať, či boli predmetné rozsudky zápisu schopné. To znamená, že priamo ex lege mala prihliadať na skutočnosť, že tieto rozsudky nie je v zmysle ustanovenia § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona možné zapísať, nakoľko „právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou.“ To znamená, že v danom prípade mala Správa katastra K. vrátiť predmetné rozsudky ako nezapísateľné, t. j. nevykonateľné.

Prvostupňový súd sa v konaní nevysporiadal ani s druhým dôkazom predloženým žalobcom, a to výpisom z LV č. 1815, k. ú. S. Týmto dôkazom sťažovateľ poukazoval, že žalovaný mal zvážiť, či nie je daný postup v zmysle ustanovenia § 36a Katastrálneho zákona, t. j. zvážiť, či nie je daný dôvod na zápis dvojakého sporného vlastníctva, tak ako to vyplýva z predloženého listu vlastníctva. V zmysle tohto ustanovenia Katastrálneho zákona mala Správa katastra na tomto liste vlastníctva vyznačiť obmedzujúcu poznámku „Hodnovernosť údajov a právo k nehnuteľnosti bolo spochybnené“. V prípade zápisu takejto poznámky by totiž nebolo možné vykonať exekučné konanie a žalobca by sa mohol

domáhať určenia vlastníckeho práva. Protiprávnym postupom správy katastra však bol žalobca vylúčený z ochrany svojho vlastníckeho práva.»

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

«Sťažovateľ sa s právnym názorom prvostupňového ako aj odvolacieho súdu nestotožňuje a považuje ho za neústavný. Zo žiadneho z predmetných rozsudkov nevyplýva, že právne úkony, na základe ktorých sťažovateľ nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam sú taktiež neplatné. V tomto kontexte je nutné poukázať na ustálenú judikatúru. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 3/03 vyplýva: „Vlastník nemohol stratiť vlastnícke právo k veci na základe rozhodnutia vydaného v konaní, ktorého účastníkom nebol“. To znamená, že vlastnícke právo sťažovateľa nemohlo byť odňaté na podklade rozsudku súdu vydaného v konaní, v ktorom nebol sťažovateľ jeho riadnym účastníkom. Sťažovateľ napriek skutočnosti, že vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam nadobudol už v roku 2000, nebol do doby vyhlásenia predmetných rozsudkov, t. j. 18. 02. 2004 účastníkom súdnych konaní, v ktorých boli tieto rozsudky vydané. O zániku jeho vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam sa dozvedel náhodou.

Sťažovateľ je presvedčený, že Správa katastra K. konala v rozpore so zákonom. Podľa § 36 ods. 1 Katastrálneho zákona je správa katastra povinná okrem iného posúdiť, či predložená listina je okrem iného aj „bez iných zrejmých nesprávností“. Podľa § 36 ods. 2 Katastrálneho zákona vykoná správa katastra záznam v prípade „ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu“. To znamená, že Správa katastra K. mala pred vykonaním záznamu vlastníckeho práva skúmať, či boli predmetné rozsudky zápisu schopné a priamo z úradnej povinnosti mala prihliadať na skutočnosť, že tieto rozsudky nie je podľa § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona možné zapísať, nakoľko „právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou“. To znamená, že Správa katastra K. mala po zistení, že sťažovateľ, ktorý je zapísaný ako vlastník týchto nehnuteľností v katastri nehnuteľností nebol účastníkom súdnych konaní, v ktorých boli tieto rozsudky vydané, mala vrátiť predmetné rozsudky ako nezapísateľné, t. j. nevykonateľné.

Prvostupňový ako aj odvolací súd si nesprávne vykladajú znenie § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona účinného v čase záznamu, vykladajú ho reštriktívne a aplikujú iba doslovný, gramatický výklad. Z tohto dôvodu majú konajúce za to, že do katastra nemožno

zapísať právo k nehnuteľnosti, v prípade, že právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou len vtedy, ak ide o právo k nehnuteľnosti, ktoré vzniklo rozhodnutím súdu o neplatnosti právneho úkonu. V prípade ak tu existuje rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva, môže kataster zapísať právo k nehnuteľnosti aj v prípade, že toto právo bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Takýto výklad je neakceptovateľný a je v rozpore s čl. 152 ods. 4 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Navyše pri akceptovaní doslovného výkladu § 34 ods. 2 katastrálneho zákona účinného v čase záznamu, ide v podstate o návod, ako niekoho zbaviť vlastníckeho práva bez toho, aby sa o tom dozvedel a bez akejkoľvek náhrady. Postačuje, aby konanie o určení vlastníckeho práva prebehlo bez účasti posledného, v katastri nehnuteľností vedeného vlastníka a takýto rozsudok súdu bude bez ohľadu na ďalšiu právnú zmenu spôsobilým podkladom na záznam do katastra nehnuteľností.

S poukazom na čl. 152 ods. 4 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky bolo povinnosťou súdu prvého stupňa vyložiť § 34 ods. 2 katastrálneho zákona účinného v čase záznamu ústavne konformným spôsobom a teda extenzívne, teda tak, že do katastra nemožno zapísať právo k nehnuteľnosti podľa § 1 ods. 1, v prípade, že právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou vtedy, ak ide o právo k nehnuteľnosti, ktoré vzniklo rozhodnutím súdu o neplatnosti právneho úkonu a o určení vlastníckeho práva. Otázka neplatnosti právneho úkonu je obvykle v konaniach o určení vlastníckeho práva riešená ako otázka prejudiciálna, ktorej zodpovedanie je predpokladom určenia vlastníckeho práva. Dôsledky výroku rozsudku súdu o určení neplatnosti právneho úkonu a dôsledky rozhodnutia súdu o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sú z pohľadu katastra rovnaké, keďže výrok rozsudku, ktorým sa určí neplatnosť právneho úkonu, ako aj výrok rozsudku, ktorým sa určí vlastnícke právo k nehnuteľnosti sú spôsobilými verejnými listinami na záznam do katastra a vedú k zmene osoby vlastníka. Rovnaké musia byť aj dôsledky týchto rozsudkov z pohľadu nevykonania záznamu v prípade, že právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Navyše, jedným z predpokladov úspešnosti žaloby na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je skutočnosť, že účastníkom konania musí byť posledný zapísaný vlastník. Je tomu tak práve preto, lebo v opačnom prípade by rozsudok súdu o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bol nevykonateľný, keďže by nebol spôsobilý na záznam do katastra nehnuteľností. Pri výklade

§ 34 ods. 2 katastrálneho zákona účinného v čase záznamu, ktorý aplikoval prvostupňový súd by bola dôveryhodnosť a záväznosť údajov katastra nulová.

Sťažovateľ poukazoval na túto skutočnosť už v odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu. Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach však vyplýva, že odvolací súd ponechal tieto tvrdenia sťažovateľa bez povšimnutia a v odôvodnení rozsudku sa s nimi nielenže nevysporiadal ale ich tam ani neuviedol. V danom prípade sa pritom jedná opodstatnil skutočnosť, s ktorou sa mal odvolací súd v konaní vysporiadať.»

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 20 ods. 4, 152 ods. 4, 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 40 C/32/2007 zo dňa 25. 03. 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Co/56/2009 zo dňa 27. 01. 2011 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Co/56/2009 zo dňa 27. 01. 2011 a vracia vec Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Okresný súd Košice I a Krajský súd v Košiciach sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy tohto konania vo výške 261,82 € na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť vyslovenia porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovateľ v postavení žalobcu namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2009 a rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 56/2009-81 z 27. januára 2011.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa

svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Článok 46 ods. 1 ústavy je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2009

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2009, ktorým okresný súd zamietol žalobu sťažovateľa o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

Ústavný súd pripomína, že podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

Sťažovateľ tým, že podal odvolanie proti predmetnému rozsudku okresného súdu krajskému súdu, sám uznal, že má k dispozícii opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Z uvedeného ústavný súd nezistil žiadny ústavný dôvod na to, aby sa v tejto veci neriadil princípom subsidiarity svojej právomoci, ktorý je ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto, aplikujúc tento článok ústavy a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, odmietol sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2009 pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 56/2009-81 z 27. januára 2011

Sťažovateľ sa ďalej domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 56/2009-81 z 27. januára 2011.

Krajský súd týmto svojím rozsudkom č. k. 4 Co 56/2009-81 z 27. januára 2011 ako súd odvolací potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2010, pričom v tomto rozsudku okrem iného uviedol:

„Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (podľa § 212 O. s. p.) a zistil, že rozsudok okresného súdu je vecne správny a preto je potrebné ho potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. Vec prejednal bez nariadenia

pojedinávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p.) a rozsudok verejne vyhlásil podľa ust. § 156 ods. 1 O. s. p. dňa 27. 1. 2011, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach dňa 19. 1. 2011.

Prvostupňový súd dôkazy produkované v tomto konaní účastníkmi sporu na preukázanie skutkových tvrdení hodnotil v súlade s kritériami ust. § 132 O. s. p. a jeho hodnotenie a skutkový záver si osvojuje aj odvolací súd a k týmto dôvodom upresňuje. “

Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil s postupom okresného súdu, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku č. k. 40 C 32/2007-67 z 25. marca 2009 okrem iného uviedol:

„Vzhľadom k tomu, že žalobca sa domáhal náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu katastrálneho úradu v K., súd posudzoval či pri zápise vlastníckeho práva E. spol. s r. o. . záznamom dňa 21. 4. 2004, ktorými Katastrálny úrad v K. zapísal vlastnícke právo E. spol. s r. o. K. k nehnuteľnostiam, ktorých vlastníkom bol žalobca na základe zmluvy uzavretej s M. L. dňa 15. 2. 2000 a 18. 10. 2000 došlo pri tomto zápise k nesprávnemu úradnému postupu.

Pokiaľ ide o pojem nesprávny úradný postup, zákon tento pojem bližšie nevymedzuje. V praxi pojem nesprávny úradný postup zahrňuje tie prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou štátnych orgánov než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je ak konkrétny úradný postup má vadu, teda nie je v súlade s upravujúcou právnou úpravou. Ide teda o nezákonný úradný postup priamo súvisiaci s výkonom verejnoprávnej pôsobnosti orgánu štátnej správy a porušenie procesnoprávných noriem upravujúcich jeho konanie. Nesprávnym úradným postupom teda môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovenými právnymi normami.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca sa stal na základe kúpnych zmlúv vlastníkom nehnuteľností parc. č. 3691 zastavaná plocha o výmere 196 m² a budova súp. č. 1701 na parc. č. 3691 a parc. č. 3692 zastavaná plocha o výmere 160 m² a budova súp. č. 3001 na parc. č. 3692, katastrálne územie L., zapísaných pôvodne na liste vlastníctva č. 13488, Katastrálny úrad v K., Správa katastra K. Katastrálny úrad v K., Správa katastra K. na základe právoplatných rozsudkov Okresného súdu Košice I č. k.

17C 951/99-118 a 17C 940/99-148, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 5. 4. 2004 zo dňa 18. 2. 2004, ktoré určili, že kúpna zmluva uzavretá medzi E. spol. s r. o. ako predávajúcim a Ing. P. L. - G. ako kupujúcim, ktorých predmetom boli predmetné nehnuteľnosti, je neplatná a určil, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je E. spol. s r. o. K. Vzhľadom k tomu, že žalobca namietal, že pri zápise vlastníckeho práva E. spol. s r. o. Katastrálny úrad v K., Správa katastra K. porušil zákon o katastri nehnuteľnosti a vykonal zápis v rozpore s ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona, súd skúmal, či katastrálny úrad konal v súlade s katastrálnym zákonom účinným v čase zápisu. Vzhľadom k tomu, že rozsudky Okresného súdu Košice I zo dňa 18. 2. 2004 vo výroku určili, že kúpna zmluva uzatvorená medzi E. spol. s r. o. a Ing. P. L. - G. je neplatná a súčasne určili, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je E. spol. s r. o. mal súd za to, že predmetný rozsudok vzhľadom k tomu, že vo výroku rozsudku súd určil, kto je vlastníkom predmetných nehnuteľností, bol verejnou listinou spôsobilou v súlade s ust. § 34 ods. 1 katastrálneho zákona účinného ku dňu 5. 4. 2004 verejnou listinou spôsobilou na zápis vlastníckeho práva nehnuteľnosti.

Námietka žalobcu, že k nezákonnému úradnému postupu katastrálneho úradu došlo v súlade s ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona, v zmysle ktorého právom nehnuteľnosti, ktoré vzniklo rozhodnutím súdu o neplatnosti právneho úkonu sa do katastra nezapíše, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou, je právne irelevantné, nakoľko je síce nepochybné, že právo k predmetnej nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou, avšak ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona je možné aplikovať iba na rozhodnutie súdu o neplatnosti právneho úkonu a nie na rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Katastrálny úrad v K. vzhľadom k tomu, že mu boli doručené rozsudky Okresného súdu Košice I s vyznačenou doložkou právoplatnosti, ktoré vo svojom výroku určovali vlastníctvo E. spol. s r. o. k predmetným nehnuteľnostiam, bol povinný v zmysle ust. § 34 ods. 1 katastrálneho zákona vykonať záznam vlastníckeho práva subjektu, ktoré mu bolo v predmetných rozsudkoch určené vlastníckeho právo predmetných nehnuteľností. Je nepochybné, že žalobca ako vlastník predmetných nehnuteľností mal byť účastníkom občianskeho súdneho konania a mal byť ako účastník označený aj v predmetných rozsudkoch, keďže v čase vyhlásenia predmetných rozsudkov bol žalobca vlastníkom predmetných nehnuteľností. Táto skutočnosť však nezakladá v zmysle citovaných zákonných ustanovení zodpovednosť Katastrálneho úradu v K., Správa katastra v K. za

nesprávny úradný postup, keďže Katastrálny úrad v K. pri zápise vlastníckeho práva E. spol. s r. o. nepochybil.

Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za preukázané, že Katastrálny úrad v K. pri zápise vlastníckeho práva E. spol. s r. o. k nehnuteľnostiam zapísaných pôvodne na liste vlastníctva č. 13488, katastrálne územie L., neporušil zákonné ustanovenia upravujúce zápis vlastníckych práv k nehnuteľnostiam a teda nedošlo pri tomto konaní k nesprávnemu úradnému postupu.

Keďže súd mal za to, že konaním Katastrálneho úradu v K. nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, návrh žalobcu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a vykonaným dokazovaním zamietol.“

Odvolací súd odôvodnenie rozsudku okresného súdu doplnil a rozšíril takto:

„Predmetom tohto konania je nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá mu podľa jeho tvrdenia vznikla nesprávnym úradným postupom žalovaného spočívajúcim v tom, že ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona bránilo Správe katastra nehnuteľností vykonať zmenu zápisu vlastníckych práv k predmetným nehnuteľnostiam označeným v žalobe na základe právoplatných a vykonateľných rozsudkov Okresného súdu Košice I., ktoré boli vyhlásené v konaniach sp. zn. 17 C 951/99 a sp. zn. 17 C 940/99.

Odvolací súd poukazuje na tú podstatnú skutočnosť, že právoplatnými a vykonateľnými rozsudkami Okresného súdu Košice I. č. k. 17 C 951/99-118 zo dňa 18. 2. 2004 a č. k. 17 C 940/99-148 zo dňa 18. 2. 2004 bolo rozhodnuté nielen o vyslovení absolútnej neplatnosti kúpnych zmlúv, ale samostatnými výrokmi bolo rozhodnuté aj o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú označené vo výrokoch týchto rozsudkov. Takéto rozsudky bola príslušná správa katastra ex lege, s poukazom na ustanovenie § 36a katastrálneho zákona povinná (za podmienky, že listina obsahuje náležitosti spôsobilosti podľa § 42 katastrálneho zákona) zapísať do katastra nehnuteľností, a v konečnom dôsledku teda zapísať vlastnícky vzťah k nehnuteľnostiam, tak ako je označený vo výroku právoplatného (resp. právoplatných) rozhodnutia súdu, bez toho, aby existovala povinnosť tohto správneho orgánu skúmať okruh účastníkov súdneho konania, v ktorom bol vyhlásený určovací výrok rozsudku súdu o vlastníctve k nehnuteľnostiam.

Z uvedeného vyplýva záver o tom, že postup Katastrálneho úradu v K., Správa katastra v K. pri zápise vlastníckych vzťahov na základe týchto rozhodnutí súdu nezakladá v

zmysle príslušných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. zodpovednosť za nesprávny úradný postup.“

Ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Zákonom ustanovená možnosť v § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku daná odvolaciemu súdu odvolať sa na závery a odôvodnenie prvostupňového súdu podľa názoru ústavného súdu umožňuje odvolaciemu súdu, aby sa v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody; takéto rozhodnutie odvolacieho súdu je ústavne akceptovateľné.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že krajský súd ako odvolací súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal námietkami sťažovateľa, ktorých posúdenie bolo relevantné na rozhodnutie o veci, a závery napadnutého rozsudku sú dostatočne odôvodnené. Výklad príslušných zákonných ustanovení bol nepochybne v právomoci všeobecných súdov a nemožno dospieť v tejto súvislosti ani k záveru, že by zjavne vybočoval z ich rámca, a tým bol z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný.

Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, nemôže sama osebe viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Závery krajského súdu nevykazujú známky svojvôle a sú aj primeraným spôsobom odôvodnené, a preto napadnutým rozhodnutím krajského súdu podľa názoru ústavného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Reálne uplatnenie a garantovanie práva na spravodlivý proces neznamena právo na úspech v konaní a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že mohlo dôjsť k ich porušeniu. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov na jeho výrok, ústavný súd pritom nezistil porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmto súdom, a tiež ani to, že by závery, ku ktorým krajský súd dospel, boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou orgán verejnej moci konajúci vo veci podľa príslušných procesných predpisov (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku, Trestného poriadku a Správneho poriadku) zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že tento orgán verejnej moci súčasne porušil ústavnoprocené princípy, resp. práva vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany príslušného orgánu verejnej moci (súdu) primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07, IV. ÚS 236/2010).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť, je sťažnosť zjavne neopodstatnená aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť aj v zostávajúcej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažovateľ v sťažnosti neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že postupom okresného súdu a krajského súdu malo dôjsť k porušeniu tohto základného práva garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, preto ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 152 ods. 4 ústavy, ktoré podľa neho krajský súd porušil označeným rozsudkom, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ namietal jeho porušenie len v spojení s namietaným porušením svojich práv. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že čl. 152 ods. 4 ústavy má charakter ústavného princípu, resp. všeobecného interpretačného pravidla, ktoré sú všetky orgány verejnej moci povinné rešpektovať pri výklade a uplatňovaní ústavy, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07). Keďže predmetom tohto konania je rozhodovanie o porušení základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, možno v tomto konaní uvažovať o porušení čl. 152 ods. 4 ústavy len v spojení s porušením konkrétneho základného práva alebo slobody. Pretože v posudzovanom prípade ústavný súd nedospel k záveru o porušení niektorého základného práva alebo slobody, nemohol dospieť ani k záveru o porušení čl. 152 ods. 4 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2012